

Handlingsplan forebyggingsprogram for barn og unge 2026

Innhold

Bakgrunn og begrunnelse	2
Mål	2
Organisering, roller og ansvar	3
Budsjett og ressursbruk	6
Oppsummering.....	7

Bakgrunn og begrunnelse

Oppvekstprofilen 2026 beskriver sentrale styrker og utfordringer for barn og unge i Indre Østfold kommune. Profilen gir et viktig kunnskapsgrunnlag for kommunens plan- og utviklingsarbeid, og indikatorene må ses i sammenheng med lokal kunnskap om barn og unges oppvekstsvilkår.

Oppvekstprofilen viser blant annet at:

- Andelen barn som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt er høyere enn landsgjennomsnittet.
- Andelen unge mellom 15 og 29 år som står utenfor utdanning, arbeid og opplæring er høyere enn landsgjennomsnittet.
- Andelen 17-åringer som trener sjeldnere enn ukentlig er høyere enn landsgjennomsnittet.
- Andelen barn og unge med psykiske symptomer og lidelser er høyere enn landsgjennomsnittet.

Disse utfordringene understreker behovet for en styrket, helhetlig og kunnskapsbasert forebyggende innsats rettet mot barn, unge og familier. Kommunen ønsker gjennom forebyggingsprogrammet å bidra til gode oppvekstsvilkår, redusere sosiale forskjeller og sikre at barn og unge får nødvendig støtte på et tidlig tidspunkt

Mål

Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for gode oppvekstsvilkår og forebygge at barn og unge faller utenfor. Ordningen skal støtte opp under kommunens forebyggende arbeid for barn og unge, og bidra til målrettet og helhetlig innsats, på tvers av ulike sektorer. Ordningen skal også bidra til å utjevne sosiale forskjeller blant barn og unge.

Delmål fra ordningen:

1. Tilhørighet, deltakelse og god helse.

Barn og unge har god helse, opplever tilhørighet, og deltar i barnehage, utdanning, arbeidsliv, nærmiljø og fritidsaktiviteter.

2. Tidlig og helhetlig innsats

Barn, unge og deres familier med behov for hjelp fanges opp tidlig og får helhetlig, tilpasset og samordnet oppfølging gjennom kommunenes tjenester og tilbud.

Delmålene samsvarer med målene i oppvekstplanen «**Oppvekst er den viktigste veksten**», særlig innenfor områdene inkluderende fellesskap, tidlig innsats, livsmestring, reduserte sosiale forskjeller og samordnede tjenester for barn, unge og familier.

[Oppvekst - den viktigste veksten](#)

Satsningsområde	Hovedmål	Delmål	Strategi
Levekår - like muligheter	I Indre østfold vil vi at våre barn og unge skal ha gode oppvekstbetingelser.	Barn og unge opplever inkluderende fellesskap.	
		Kommunens tjenester for barn, unge og familier	Vi skal styrke arbeidet med livsmestring hos barn og unge.

		fremmer helse, trygghet, trivsel og læring.	Vi skal prioritere grunntjenestene og tidlig innsats. Vi skal tidlig identifisere og hjelpe barn, unge og familier med særlige utfordringer. Vi skal utvikle leke- og læringsmiljøer som styrker faglig og sosial utvikling.
Levekår – like muligheter	I Indre Østfold vil vi legge til rette for gode levekår og livskvalitet for alle.	Indre Østfold kommune motvirker og reduserer sosiale forskjeller.	Familier som opplever levekårsutfordringer, skal få hjelp slik at barna har gode oppvekstbetingelser.
		Kommunen har samordnede tjenester til barn, unge og familier.	Det skal være sammenheng og helhet i tjenestene.

Organisering, roller og ansvar

Rolle	Navn
Prosjekteier	Direktør for Oppvekst Erik Bråthen
Styringsgruppe	Ledergruppe Oppvekst
Prosjektkoordinatorer	SLT-koordinator Vegard Halvorsen og rådgiver oppvekst Hanne Sofie Hafstad
Prosjektgruppe	Består av prosjektkoordinatorene og leder av de ulike delprosjektene
Prosjektledere for delprosjektene	Familiehjelpa – Enhetsleder for helsestasjon- og skolehelsetjenesten Flerspråklige barn i barnehagealder – Seksjonsleder barnehage og Enhetsleder spesialpedagogisk hjelp for barn i førskolealder Nasjonalt forløp barnevern - rådgivere barneverntjenesten

Forebyggingsprogrammet organiseres som et overordnet prosjekt med tre delprosjekter som skal bidra til å nå programmets målsettinger i perioden 2026-2028.

Styrking av Familiehjelpa

Familiehjelpa er et etablert tverrfaglig tilbud til gravide og familier med barn i alderen 0-2 år som har behov for ekstra støtte. Tilbudet videreutvikles til et helhetlig innsatsteam, Familiehjelpa 2.0, med mål om å sikre tidlig, koordinert og samtidig innsats på tvers av kommunens tjenester.

Målgruppen er familier med sammensatte utfordringer som; psykisk uhelse, rusproblematikk, vold, lavinntekt eller manglende nettverk. Disse familiene har ofte behov for oppfølging fra flere tjenester samtidig.

For å styrke innsatsen planlegger kommunen å benytte Bufdir-midler til følgende ressursøkninger:

- Jordmor: ca. 15 prosent stilling
- Helsesykepleier: ca. 30 prosent stilling
- Familieteam: inntil 100 prosent stilling fordelt på flere ansatte

Ressursene skal benyttes til:

- Direkte oppfølging av familier
- Tverrfaglig teamarbeid
- Gjennomføring av gruppebaserte tiltak og foreldrestøttende aktiviteter
- Koordinering av samtidige tjenester rundt familien

Kommunen bidrar samtidig med egne ressurser gjennom styrking av øvrige tjenester som inngår i Familiehjelpa, blant annet psykisk helse for voksne, samt ressursinnsats fra barnevern og NAV.

Tiltaket forventes å bidra til:

- Tidligere identifisering av risikofaktorer
- Bedre samordning mellom tjenester
- Styrket oppfølging i barnets første leveår
- Redusert behov for mer omfattende tiltak på sikt
- Mer effektiv ressursbruk gjennom forebyggende innsats

Tiltaket er i tråd med nasjonale føringer om tidlig innsats og representerer en strategisk investering i bedre oppvekstsvilkår for barn og familier.

Flerspråklige barn i barnehagealder

Fokus på språkopplæring og foreldrestøtte

Gode språkferdigheter er en viktig forutsetning for læring, deltakelse og sosial inkludering. Barn som har begrensede språkferdigheter, har større risiko for å bli stående utenfor lek og sosialt samspill med andre barn.

Barnehagen har et særlig ansvar for å fremme kommunikasjon, språkforståelse og deltakelse. For flerspråklige barn er et godt samarbeid mellom hjem og barnehage avgjørende for å støtte utviklingen av både norsk og morsmål.

Kommunen vil etablere en felles standard for arbeid med flerspråklige barn i barnehagene. Enhet for spesialpedagogisk hjelp for barn i førskolealder skal bidra med kompetanseutvikling, veiledning og oppfølging i kommunens 34 barnehager. Målet er å sikre et inkluderende og språkfremmende læringsmiljø for alle barn.

Tiltaket omfatter:

- Kompetanseheving innen flerspråklighet
- Veiledning av ansatte i barnehagene

- Styrket foreldresamarbeid
- Systematisk arbeid med språkstimulering
- Utvikling av felles rutiner og kvalitetsstandarder for flerspråklig arbeid

Gjennomføring av tiltaket krever ressurser tilsvarende to årsverk.

Økt barnehagedeltakelse og foreldrestøtte

Det skal etableres et tettere samarbeid mellom barnehage og helsestasjon om kartlegging av språkutvikling, inkludert kompetanse på alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK) for minoritetsspråklige barn.

Videre skal kommunen arbeide systematisk med informasjon og dialog overfor foreldre om betydningen av barnehagedeltakelse for barnets utvikling, språk og senere skolegang.

Åpen barnehage

Det etableres åpen barnehage for familier som ikke benytter ordinært barnehage tilbud. Tilbudet skal fungere som en inkluderende møteplass der barn får mulighet til lek, læring og sosial deltakelse, samtidig som foresatte får anledning til å bygge nettverk og motta støtte og veiledning.

Åpen barnehage skal:

- Redusere sosial isolasjon
- Fremme integrering og deltakelse
- Styrke foreldrerollen
- Bidra til rekruttering til ordinær barnehage
- Øke barnehagedeltakelsen i kommunen

Budsjetterte kostnader til drift og personell utgjør 500 000 kroner i 2026.

Nasjonalt forløp barnevern

Indre Østfold kommune arbeider med innføring av nasjonalt forløp for barnevern. For å oppfylle krav knyttet til helsekartlegging, samhandling og styrket oppfølging av barn i barnevernet er det behov for økte personellressurser.

Per 30.04.2026 hadde barneverntjenesten:

- 440 aktive barn

Arbeidet med implementering av nasjonalt forløp ble startet opp i 2026 gjennom kommunal finansiering. Fra 2027 søkes det om tilskuddsmidler for å sikre videre gjennomføring og nødvendig kapasitetsøkning.

Målet er å styrke den helhetlige oppfølgingen av barn i barnevernet og sikre bedre samarbeid mellom kommunale tjenester og spesialisthelsetjenesten.

Budsjett og ressursbruk

Det søkes om midler for 2026. Samtidig legges det fram en skisse for planlagt bruk av tilskuddsmidler i 2027 for å synliggjøre langsiktighet og bærekraft i tiltakene

Prosjekt	Delmål	Tidsperiode	2026	2027	Støtte fra Bufdir
Totalt			4 612 540,-	6 431 000,-	
Familiehjelpa	2	Helårseffekt 40% stilling	397 540,-		Lønn og godtgjørelse
		Helårseffekt 200% stilling		1 380 000	Lønn og godtgjørelse
Opprettholde bemanning i skolehelsetjenesten	1	Helårseffekt	1 200 000,-	1.200 000	Lønn og godtgjørelse
Åpen bhg	1	Helårseffekt	480 000,-	480 000,-	Lønn og godt gjørelse
	1		20 000,-	20 000,-	Innkjøp av utstyr
					Arrangementer; møter og konferanser
					Lokaler
Prosjektledelse og prosjektgruppe	1 og 2	August-des	460 000,-		Lønn og godtgjørelse
Øke rekruttering til barnehage og foreldrekompetanse	2	Helårseffekt	455 000,-	500 000,-	Lønn og godtgjørelse
Øke rekruttering til barnehage og foreldrekompetanse	2	Felles kursing ESP	60 000,-		Arrangementer; møter og konferanser
Øke rekruttering til barnehage og foreldrekompetanse	2	Språkmaterie ll til 34 barnehager	340 000,-	50 000,-	Innkjøp av utstyr
Fokus på språk opplæring barnehage og foreldrestøtte	2	Prosjektstart sept-des 60% stilling	700 000		Lønn og godtgjørelse
		Helårseffekt 100 % stilling		1 001 000,-	Lønn og godtgjørelse
Nasjonalt forløp BV	2	Aug- des 60% 2026	500 000,-		Lønn og godtgjørelse
		Helårseffekt 2 100 % stillinger		1 800 000,-	Lønn og godtgjørelse

Oppsummering

Forebyggingsprogrammet skal bidra til at flere barn og unge opplever tilhørighet, mestring og deltakelse, samtidig som familier med behov for støtte får hjelp tidligere og mer koordinert. Gjennom satsing på Familiehjelpa, flerspråklige barn i barnehagealder og nasjonalt forløp for barnevern skal kommunen styrke det forebyggende arbeidet og redusere risikoen for utenforskap blant barn og unge i Indre Østfold kommune.